Політичні інститути та процеси

УДК 351.82:327.5(477) + 327.5(498)

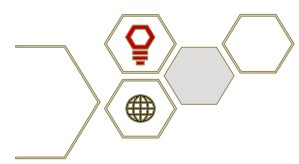
DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.20490984>**Інститут президентства України в умовах воєнного стану: роль Румунії у міжнародній підтримці України****Шкуро Антон Сергійович,**

кандидат політичних наук,

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича,

м. Чернівці, Україна, <https://orcid.org/0009-0001-7271-1894>**Прийнято: 16.05.2026 | Опубліковано: 30.05.2026**

Анотація. Функціонування інституту президентства України в умовах воєнного стану набуває визначального значення для забезпечення безперервності державного управління, координації діяльності органів влади та реалізації зовнішньополітичного курсу держави. Статтю присвячено аналізу особливостей реалізації повноважень Президента України в умовах повномасштабної збройної агресії Росії та дослідженню ролі Румунії у системі міжнародної підтримки України. Особливу увагу зосереджено на трансформації функцій глави держави у сфері безпеки, міжнародної дипломатії, координації гуманітарної допомоги та взаємодії із міжнародними партнерами. Для досягнення цієї мети використано комплекс теоретичних методів дослідження, зокрема аналіз, синтез, абстрагування, індукцію та дедукцію, що дало змогу всебічно дослідити діяльність Президента України в умовах воєнного стану та визначити особливості українсько-румунської співпраці. У процесі дослідження виявлено, що під час бойових дій діяльність глави держави характеризується посиленням координаційних функцій у сфері національної безпеки, зовнішньої політики, законодавчого забезпечення та

міжнародної комунікації. Визначено, що президентська дипломатія є одним із центральних інструментів залучення міжнародної допомоги та підтримки України на міждержавному рівні. Доведено, що Румунія є важливим партнером України у Чорноморському регіоні, оскільки забезпечує політичну підтримку, бере участь у наданні гуманітарної допомоги, сприяє транзиту українського експорту, розвитку енергетичної співпраці та зміцненню регіональної безпеки. Досліджено українсько-румунську взаємодію, яка охоплює політичний, гуманітарний, енергетичний і логістичний напрями та є важливим чинником підтримання стійкості державних інституцій України в умовах воєнного стану. Узагальнення результатів дослідження засвідчило, що повномасштабне вторгнення спричинило трансформацію функцій інституту президентства України й посилення ролі міжнародної дипломатії у системі державного управління. Проаналізовано співпрацю України із Румунією, яка сприяє зміцненню регіональної стабільності, розвитку міжнародної підтримки та формуванню нових механізмів безпекової взаємодії у Східній Європі.

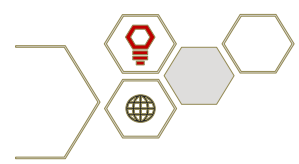
Ключові слова: державне лідерство, міжнародна взаємодія, безпекова система, зовнішня політика, кризове управління, дипломатичні механізми, регіональна стабільність, інституційна координація, гуманітарна підтримка, стратегічне партнерство.

The institute of the Presidency of Ukraine under Martial Law: Romania's role in international support for Ukraine

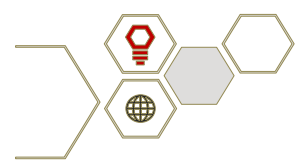
Anton Shkuro,

PhD in Political Science, Yuri Fedkovych Chernivtsi National University,
Chernivtsi, Ukraine, <https://orcid.org/0009-0001-7271-1894>

Abstract. The functioning of the presidency of Ukraine in conditions of martial law becomes crucial for ensuring the continuity of state administration,

coordinating the activities of government bodies, and implementing the state's foreign policy. The article is devoted to the analysis of the features of the exercise of the President of Ukraine's powers in conditions of full-scale armed aggression by Russia, as well as to the study of Romania's role in the international system of support for Ukraine. Particular attention is paid to the transformation of the functions of the head of state in the fields of security, international diplomacy, humanitarian aid coordination and interaction with international partners. To achieve the set goal, a set of theoretical research methods was used, in particular, analysis, synthesis, abstraction, induction and deduction, which enabled a comprehensive study of the President of Ukraine's activities in conditions of martial law and the determination of the features of Ukrainian-Romanian cooperation. As a result of the study, it was established that in conditions of war, the activities of the head of state are characterized by the strengthening of coordination functions in the field of national security, foreign policy, legislative support and international communication. It has been determined that presidential diplomacy has become a key tool for attracting international assistance and support for Ukraine at the interstate level. The article proves that Romania is an important partner of Ukraine in the Black Sea region, as it provides political support, participates in humanitarian aid, promotes the transit of Ukrainian exports, and supports the development of energy cooperation and the strengthening of regional security. It is established that Ukrainian-Romanian interaction covers political, humanitarian, energy and logistical areas and is an important factor in maintaining the stability of Ukraine's state institutions in conditions of martial law. The study's generalization showed that the full-scale war led to the transformation of the functions of the presidency of Ukraine and to the strengthening of the role of international diplomacy in the system of public administration. It is determined that Ukraine's cooperation with Romania contributes to strengthening regional stability, expanding international support and the formation of new mechanisms of security cooperation in Eastern Europe.

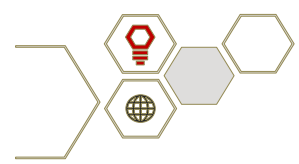

Keywords: state leadership, international interaction, security system, foreign policy, crisis management, diplomatic mechanisms, regional stability, institutional coordination, humanitarian support, strategic partnership.

Постановка проблеми. Інститут президентства України в умовах воєнного стану виконує роль центрального механізму забезпечення безперервності державного управління, оскільки саме Президент України координує діяльність органів влади, ухвалення стратегічних рішень у сфері безпеки та реалізацію зовнішньополітичного курсу держави. Повномасштабна збройна агресія Росії спричинила суттєві зміни міжнародного безпекового середовища, що виявляються у зростанні загроз регіональній стабільності, посиленні потреби у міжнародній підтримці України та активізації співпраці держав у сфері оборони, гуманітарної допомоги й санкційної політики. За таких умов значення інституту президентства посилюється через президентську дипломатію, яка забезпечує координацію міжнародної підтримки та взаємодію України з іноземними партнерами.

Згідно із цим особливого значення набувають українсько-румунські відносини, оскільки Румунія є одним із важливих партнерів України у Чорноморському регіоні, що бере участь у наданні гуманітарної допомоги, сприяє транзиту українського експорту та підтримує розвиток безпекової співпраці у межах Європейського Союзу і НАТО. Взаємодія між державами охоплює політичний, економічний, безпековий і гуманітарний напрями, які безпосередньо впливають на стійкість системи державного управління України під час воєнного стану.

Актуальність дослідження зумовлено недостатнім рівнем комплексних наукових праць, у яких одночасно аналізуються функціонування інституту президентства України в умовах особливого правового режиму та вплив міжнародної підтримки на ефективність державного управління. У цьому контексті українсько-румунські відносини доцільно розглядати як

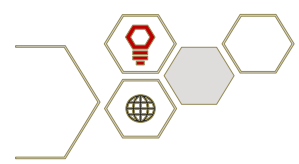
багаторівневий механізм міждержавної взаємодії, у межах якого поєднуються різні інструменти підтримки України. Адже сучасна система регіональної безпеки значною мірою залежить від узгодженості дій держав-партнерів у протидії спільним загрозам, де Румунія та Україна є важливими елементами стабільності у Чорноморському регіоні. Відтак вивчення ролі інституту президентства України у розвитку співпраці з Румунією дає змогу глибше проаналізувати механізми реалізації зовнішньої політики, координації міжнародної допомоги та функціонування державної влади в умовах воєнного стану.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інститут президентства України в умовах воєнного стану є важливим об'єктом сучасних політико-правових і міжнародних досліджень, оскільки саме в кризових умовах відбувається істотне розширення функцій глави держави у сферах безпеки, управління та зовнішньої політики. Наукові праці останніх років засвідчують посилення уваги до трансформації президентської влади, її легітимаційних механізмів та міжнародного виміру діяльності, зокрема у контексті підтримки з боку партнерських держав, серед яких чільне місце посідає Румунія.

Так, координаційну роль президента у системі національної безпеки та оборони в умовах воєнного стану розкриває М. Гнатишин, підкреслюючи значення взаємодії глави держави із Радою національної безпеки і оборони України (РНБО) як основного механізму кризового управління й воєнного стану як чинника концентрації виконавчих повноважень та посилення стратегічного центру ухвалення рішень [1].

Зокрема, зміну підходів до легітимності президентської влади під час воєнних дій аналізує І. Овчар, акцентуючи на неелекторальних чинниках її формування та зв'язку не лише із виборчими процедурами, а й з ефективністю антикризового управління та рівнем міжнародного визнання [2].

Додатково, трансформаційні процеси у системі владних відносин у період воєнного стану розглядають І. Денисенко та О. Воронянський, подаючи

воєнний стан як динамічне середовище зміни політичних практик. За таких умов посилюється роль президента як координатора взаємодії між внутрішніми інституціями та зовнішніми партнерами [3].

Функціонування сектору безпеки та оборони в умовах воєнного стану відповідно до інституційної спроможності держави досліджує П. Корнієць, наголошуючи на потребі узгодження оборонних і управлінських механізмів. Відповідно, ефективність президентського управління пов'язано зі здатністю забезпечувати цілісність стратегічного планування [4].

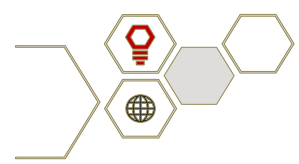
Інформаційно-безпековий вимір державної політики в умовах воєнного стану аналізують В. Галіпчак та Н. Ротар, підкреслюючи роль стратегічної комунікації у формуванні міжнародної підтримки. Водночас президентська влада розглядається як центральний суб'єкт інформаційної взаємодії із міжнародними партнерами [5].

Формування легітимності влади в умовах повномасштабного вторгнення, яка набуває змішаного характеру та поєднує інституційні й міжнародні чинники, розглядає Н. Кононенко, наголошуючи на поєднанні внутрішньої ефективності управління та зовнішньої підтримки партнерів [6].

У цьому контексті політичну еволюцію інституту президентства в Україні вивчає А. Міщенко, акцентуючи на розширенні президентських повноважень у кризових умовах та трансформації ролі президента як центра стратегічного управління державою та зовнішньополітичної координації [7].

Крім того, репутаційні та іміджеві виклики президентської влади у кризових умовах розглядає В. Марчук. Зазначено, що міжнародний імідж глави держави безпосередньо впливає на обсяги та інтенсивність зовнішньої підтримки, а дипломатичний образ президента розглядається як важливий ресурс державної політики та міжнародної комунікації [8].

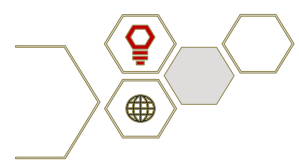
На тлі міжнародної політики зовнішньополітичний аспект взаємодії України із Румунією досліджують С. Віднянський та І. Вовканич, підкреслюючи проукраїнську позицію Румунії як важливого регіонального

партнера України у межах європейських та євроатлантичних структур безпеки в умовах збройного конфлікту Росії та України [9]. Узагальнюючи, комплексну роль Європейського Союзу у підтримці України вивчає Д. Ватаман (D. Vataman), наголошуючи на координації спільних зусиль держав-членів у протидії воєнним наслідкам. Зокрема, Румунію розглянуто як значущий компонент європейської політики підтримки України, що сприяє зміцненню інституційної спроможності органів державної влади та розвитку міжнародної взаємодії України [10].

Таким чином, аналіз наукової літератури показав, що інститут президентства України в умовах воєнного стану являє собою багатовимірний політико-правовий феномен, який охоплює інституційні, легітимаційні, безпекові та комунікаційні аспекти. А роль Румунії у міжнародній підтримці України є важливим елементом регіональної та європейської солідарності, що посилює зовнішньополітичні можливості та інституційну стійкість українського президентства в умовах воєнного стану.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри наявність значної кількості наукових праць, присвячених функціонуванню інституту президентства України, проблемам воєнного стану та міжнародної підтримки держави, недостатньо дослідженим залишається питання взаємозв'язку між трансформацією повноважень Президента України в умовах повномасштабного вторгнення та форматами міжнародної співпраці, зокрема ролі Румунії у системі політичної, безпекової, гуманітарної й логістичної підтримки України. У науковій літературі увагу зосереджено переважно або на внутрішніх механізмах державного управління в умовах воєнного стану, або на загальних аспектах міжнародної допомоги Україні. Водночас комплексний аналіз українсько-румунської взаємодії як чинника зміцнення інституційної стійкості державної влади та посилення ефективності президентської дипломатії фактично відсутній, що зумовлює необхідність подальших досліджень у цьому напрямі.

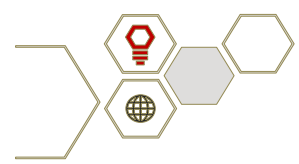
Формулювання цілей статті (визначення завдання). Метою статті є з'ясування специфіки реалізації повноважень Президента України в умовах воєнного стану та характеристика ролі Румунії як стратегічного партнера України у системі міжнародної підтримки під час збройного конфлікту.

Відповідно до мети дослідження запропоновано такі завдання:

1. Дослідити особливості трансформації інституту президентства України в умовах воєнного стану та воєнних викликів.
2. Проаналізувати діяльність Президента України у сфері міжнародної дипломатії, спрямованої на зміцнення зовнішньополітичних зв'язків та забезпечення міжнародної підтримки України під час повномасштабного вторгнення.
3. Схарактеризувати основні форми допомоги Румунії Україні та їхній вплив на зміцнення двосторонніх відносин і регіональної безпеки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інститут президентства України є конституційно визначеною формою організації вищої державної влади, через яку Президент України реалізує функції гаранта державного суверенітету, територіальної цілісності та дотримання конституційного порядку. Ці положення закріплені у Конституції України й передбачають здійснення главою держави повноважень у взаємодії з органами законодавчої, виконавчої та судової влади, що забезпечує узгоджене функціонування державного механізму. Представницька функція Президента України виявляється у здійсненні зовнішньополітичної діяльності, зокрема у взаємодії з іноземними державами та міжнародними організаціями та у формуванні загальних стратегічних орієнтирів зовнішньої політики держави [7, с. 97].

Одночасно функціонування інституту президентства визначається не лише конституційно-правовими нормами, а й практикою їхньої реалізації у системі державного управління України, у межах якої Президент України виконує координаційну функцію, забезпечуючи взаємодію між базовими державними інституціями та узгодженість ухвалених управлінських рішень.

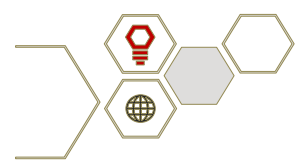
Додатково реалізується вплив на формування кадрового складу органів державної влади через сформульовані законом процедури призначення та погодження, що сприяє підтриманню функціональної спроможності управлінських структур. Важливим елементом є участь у законодавчому процесі, яка здійснюється через взаємодію із Верховною Радою України на етапах ініціювання, розгляду та ухвалення нормативно-правових актів.

Так, сучасний етап функціонування інституту президентства характеризується посиленням його координаційної та управлінської ролі в умовах ускладненого безпекового та політичного середовища, що зумовлює активізацію участі Президента України у сферах національної безпеки, міжнародної взаємодії та антикризового управління та відображено у структурі державного регулювання (табл. 1).

Таблиця 1

Особливості трансформації інституту президентства України в умовах
воєнного стану та воєнних викликів

Напрямок трансформації	Особливості функціонування інституту президентства в умовах воєнного стану	Практичні прояви
Конституційно-правові повноваження	Розширення ролі Президента як Верховного Головнокомандувача	Видання указів про мобілізацію, уведення та продовження воєнного стану
Безпекова політика	Посилення координації сектору безпеки й оборони	Керівництво діяльністю Ради національної безпеки і оборони України та взаємодія зі Збройними силами України
Зовнішньополітична діяльність	Активізація міжнародної дипломатії	Проведення переговорів із партнерами щодо військової та гуманітарної допомоги
Інформаційна політика	Забезпечення суспільної та міжнародної комунікації держави	Регулярні звернення до населення та міжнародної спільноти
Законодавча взаємодія	Посилення співпраці з Верховною Радою України в умовах кризового управління	Ініціювання невідкладних законопроектів воєнного часу
Гуманітарний напрям	Координація заходів щодо захисту населення та підтримки внутрішньо переміщених осіб	Залучення та координація міжнародної гуманітарної допомоги для підтримки цивільного населення

Напрямок трансформації	Особливості функціонування інституту президентства в умовах воєнного стану	Практичні прояви
Міжнародне партнерство	Формування глобальної коаліції підтримки України	Укладання безпекових угод та розвиток стратегічного партнерства

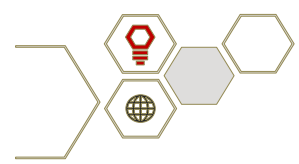
Джерело: власна розробка автора [11, с. 5; 12, с. 89; 13, с. 121; 14, р. 198; 15, р. 329]

Отже, функціонування інституту президентства України здійснюється у межах конституційно визначених повноважень, однак у період воєнного стану та загострення безпекових викликів змінюються форми, інтенсивність і швидкість їхньої реалізації. Унаслідок необхідності оперативного реагування на загрози національній безпеці, обороні та міжнародним зобов'язанням зростає роль глави держави як координатора визначальних управлінських процесів, що зумовлює переважання безпосередніх управлінських рішень над процедурно тривалими механізмами їхнього ухвалення [11, с. 5].

Відповідно, конституційний статус Президента України як Верховного Головнокомандувача набуває підвищеної значущості в умовах воєнного стану, оскільки реалізація відповідних повноважень забезпечує безперервність функціонування сектору безпеки та оборони. Запровадження та продовження правового режиму воєнного стану та організація мобілізаційних заходів формують інструментальну основу стратегічного реагування держави на воєнні загрози та підтримання її обороноздатності.

А посилення координаційної функції у сфері національної безпеки зумовлює активізацію взаємодії Президента України з профільними органами сектору безпеки й оборони та координаційними структурами при главі держави. Така взаємодія сприяє узгодженості управлінських рішень між інституціями оборонного сектору, що скорочує час їхнього ухвалення та підвищує ефективність реагування на безпекові ризики [12, с. 89].

У сфері міжнародної політики трансформація зовнішньополітичного напрямку проявляється у посиленні його інструментального характеру, оскільки міжнародна взаємодія дедалі більше орієнтується на залучення

конкретних форм підтримки з боку держав-партнерів. Під час переговорних процесів досягаються домовленості щодо військової, фінансової та технічної допомоги [13, с. 121], які безпосередньо впливають на стійкість державних інституцій та здатність України забезпечувати внутрішню стабільність.

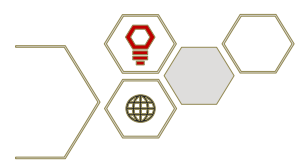
Ще одним значущим елементом є інформаційна функція інституту президентства. Вона набуває статусу системного каналу управлінської комунікації, через який здійснюється регулярне інформування населення та міжнародних партнерів про визначальні рішення держави [14, р. 198]. Така практика сприяє формуванню довіри до державної політики та узгодженню суспільних очікувань із фактичними управлінськими діями.

Законодавча взаємодія характеризується інтенсифікацією процесу ухвалення нормативно-правових актів, спрямованих на регулювання актуальних управлінських і безпекових потреб. Унаслідок цього правове регулювання набуває більш адаптивного характеру, що дає змогу оперативно коригувати державні механізми відповідно до змін умов функціонування.

Одночасно гуманітарний вимір державної політики набуває системного характеру через заходи щодо підтримки цивільного населення та внутрішньо переміщених осіб, які інтегруються у загальну структуру державного управління [15, р. 329]. Зокрема, залучення міжнародних гуманітарних програм забезпечує задоволення базових потреб постраждалого населення та підтримання соціальної стабільності.

Таким чином, узагальнення функцій глави держави засвідчує посилення координаційної ролі інституту президентства та його трансформацію в адаптивний механізм державного управління, здатний забезпечувати узгодженість дій вищих державних інституцій в умовах кризового середовища.

Міжнародна діяльність Президента України функціонує як системний інструмент реалізації зовнішньої політики держави та зміцнення її позицій у міжнародній системі відносин. Вона охоплює комплекс взаємодій з

іноземними державами та міжнародними організаціями, спрямований на розвиток політичного діалогу, безпекового співробітництва, економічного партнерства та гуманітарної співпраці (табл. 2).

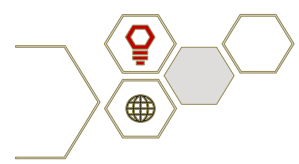
Таблиця 2

Діяльність Президента України у сфері міжнародної дипломатії та зміцнення зовнішньополітичних зв'язків під час воєнного стану

Сфера міжнародної діяльності	Основні заходи Президента України	Результати та значення
Двостороння дипломатія	Переговори із керівництвом іноземних держав	Зміцнення політичної підтримки та укладення безпекових домовленостей
Багатостороння дипломатія	Участь у самітах Європейського Союзу, Організації Північноатлантичного договору, Групи Семи	Розширення коаліції підтримки України
Військово-політична взаємодія	Обговорення постачання озброєнь та оборонної допомоги	Посилення обороноздатності України
Інституційна співпраця	Взаємодія з Організацією Об'єднаних Націй, Європейським Союзом, Радою Європи	Збереження міжнародної ізоляції держави-агресора
Євроінтеграційна політика	Просування курсу на членство у Європейському Союзі	Отримання статусу кандидата у Європейському Союзі та підтримка реформ
Регіональне партнерство	Розвиток співпраці із сусідніми державами	Посилення регіональної безпеки та логістичної підтримки
Гуманітарна дипломатія	Залучення міжнародної допомоги для цивільного населення	Надання гуманітарної та фінансової підтримки Україні

Джерело: власна розробка автора [16, с. 9; 17, р. 527; 18, р. 4; 19, с. 67; 20, р. 231]

Відповідно до даних таблиці 2 узагальнення міжнародної діяльності Президента України демонструє інституціоналізацію президентської дипломатії як базового механізму забезпечення зовнішньої підтримки держави в умовах повномасштабної збройної агресії та трансформації міжнародного безпекового середовища. Двосторонній вимір зовнішньої політики характеризується структурним зміщенням переговорних практик у бік формалізації політико-безпекових зобов'язань держав-партнерів, що охоплюють надання військової, фінансової та гуманітарної допомоги Україні

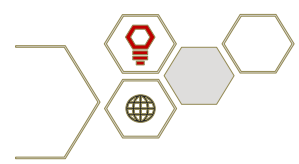
[16, с. 9]. Формування такої моделі взаємодії зумовлює стабілізацію архітектури міжнародної підтримки та розширення коаліційних форматів співпраці України на глобальному рівні.

Тож, багатостороння дипломатія набуває ознак інституційної координації, яка реалізується через участь у наднаціональних і міжурядових платформах, де узгоджуються стратегічні підходи до безпекової, економічної та відновлювальної політики. Результатом такої взаємодії є формування багаторівневої системи політичної консолідації держав і міжнародних організацій, що посилює зовнішньополітичну суб'єктність України та її залученість до колективних механізмів ухвалення рішень [17, р. 527; 18, р. 4].

Додатково, військово-політичний компонент дипломатичної діяльності ґрунтується на інституційній координації оборонних потреб України із ресурсними спроможностями держав-партнерів, що реалізується через узгодження постачання озброєнь, військово-технічної допомоги та логістичних ресурсів. Посилення такої взаємодії безпосередньо впливає на зростання обороноздатності держави та формування елементів колективної безпекової архітектури.

У цьому контексті взаємодія із міжнародними організаціями набуває характеру нормативно-правової координації, спрямованої на документування порушень міжнародного права, забезпечення гуманітарного реагування та підтримання міжнародно-правової відповідальності держави-агресора. Формування спільної правової позиції сприяє консолідації міжнародного тиску та підтриманню стабільного режиму санкційної політики [19, с. 67].

Євроінтеграційний вектор зовнішньої політики реалізується через інституційну конвергенцію України з *acquis* Європейського Союзу, яка супроводжується комплексними реформами у сфері публічного управління, правосуддя та економічного регулювання. Набуття статусу країни-кандидата є результатом системних інституційних трансформацій і політичної адаптації до європейських стандартів, що дало змогу розширити доступ до

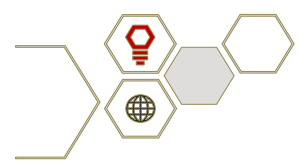
інтеграційних механізмів і фінансово-ресурсної підтримки Європейського Союзу.

Регіональний вимір зовнішньої політики посилюється унаслідок інтенсифікації транскордонної взаємодії із сусідніми державами, яка охоплює безпекову, логістичну та інфраструктурну координацію [20, р. 231]. Посилення таких зв'язків сприяє стабілізації прикордонного простору та формуванню інтегрованого регіонального безпекового контуру.

Крім того, гуманітарний компонент зовнішньої політики трансформується у структурний елемент стратегічної дипломатії, оскільки системне залучення міжнародної допомоги виконує функцію підтримання соціальної стійкості держави та мінімізації гуманітарних ризиків у воєнний період. Реалізація відповідних механізмів забезпечує ефективне функціонування системи захисту цивільного населення та внутрішньо переміщених осіб.

Таким чином, міжнародна діяльність Президента України набуває ознак багаторівневої інституційної системи, у межах якої інтегруються дипломатичні, безпекові, правові та гуманітарні механізми. Її наслідком є не лише консолідація зовнішньої підтримки, а й трансформація регіональної архітектури безпеки.

Саме цю систему формує двостороння взаємодія України із Румунією, яка характеризується інституційним зміцненням стратегічного партнерства та охоплює політичний, економічний, безпековий та гуманітарний виміри. Поглиблення координаційних механізмів у межах цієї співпраці сприяє підвищенню стійкості України та зміцненню безпекового середовища Чорноморського регіону (табл. 3).

Таблиця 3

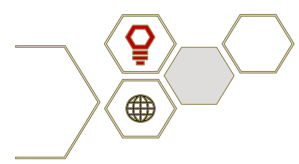
Основні форми допомоги Румунії Україні та їхній вплив на зміцнення двосторонніх відносин і регіональної безпеки

Сфера міжнародної діяльності	Основні заходи Президента України	Результати та значення
Дипломатична підтримка	Регулярні контакти президентів України та Румунії (2022–2026), спільні заяви, Декларація 2023 року	Посилення політичного союзу та стратегічного партнерства
Гуманітарна допомога	Постачання гуманітарних вантажів, підтримка біженців, узгодження гуманітарних програм під час переговорів	Зміцнення соціальної стабільності та довіри між державами
Військово-безпекова співпраця	Координація безпеки на кордоні, підтримка України у контексті НАТО, спільні заходи у Чорноморському регіоні	Підвищення рівня регіональної безпеки та стримування агресії
Транспортно-логістична підтримка	Використання порту Констанца, розвиток транспортних коридорів та транзиту	Посилення економічної взаємодії та стійкості логістичних маршрутів
Енергетична співпраця	Розвиток енергетичних коридорів, узгодження постачання електроенергії та газу	Зменшення енергетичних ризиків для України та регіону
Євроінтеграційна підтримка	Сприяння вступу України до ЄС і НАТО, політична підтримка на міжнародних платформах	Прискорення інтеграційних процесів України до європейських структур
Дипломатична координація (2024–2026)	Саміти НАТО, ЄС, ООН, відеоконференції та зустрічі лідерів держав	Підтримка безперервного стратегічного діалогу та кризового реагування

Джерело: власна розробка автора

Аналіз наведених у таблиці 3 даних демонструє, що Румунія у взаємодії з Україною поступово виходить за межі суто географічного сусідства, формуючи сталий формат стратегічного партнерства, який охоплює політичний, безпековий та практичний рівні співпраці. Узгодження позицій між керівництвом держав і регулярні контакти на найвищому рівні створюють основу для стабільного політичного діалогу, що дає змогу підтримувати передбачуваність у відносинах і зміцнювати взаємну довіру.

У цій співпраці двостороння дипломатія реалізується у системних переговорах між президентами, під час яких закріплюються політичні

домовленості та визначаються напрями безпекової взаємодії. Як наслідок формується довгострокова модель співпраці, що посилює координацію дій у відповідь на зовнішні виклики та сприяє консолідації міжнародної підтримки.

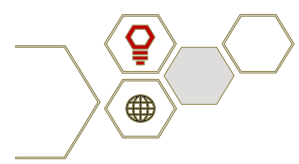
Гуманітарний напрям українсько-румунської взаємодії охоплює організоване передавання допомоги та механізми супроводу осіб, які потребують тимчасового захисту [21]. Така практика підкріплюється міждержавними домовленостями, що забезпечує безперервність підтримки та зменшує соціальне навантаження на внутрішні інституції, одночасно зміцнюючи довіру між суспільствами обох країн.

Зокрема, безпекова співпраця дає змогу координувати дії у прикордонних регіонах та участь у регіональних ініціативах у межах Чорноморського простору з акцентом на запобігання ризиків і стабілізації ситуації. У практичному вимірі така взаємодія сприяє посиленню регіональної безпеки та формуванню узгоджених підходів до протидії загрозам.

Транспортно-логістичний компонент співпраці реалізовано через використання портової інфраструктури та розвиток транзитних маршрутів, які проходять через територію Румунії. Завдяки цьому зберігається стабільність постачання та підвищується ефективність торгівельних потоків, що зміцнює економічну взаємодію між державами.

Згідно із цим енергетичний напрям взаємодії ґрунтується на узгодженні постачання ресурсів і розвитку спільної інфраструктури, що дає змогу зменшити залежність від зовнішніх коливань ринку, сформувати сталу енергетичну систему та підвищити рівень енергетичної безпеки двох країн.

У глобальному вимірі євроінтеграційна підтримка Румунії посилює позиції України на міжнародному рівні через сприяння просуванню до європейських і євроатлантичних структур. Під час цього процесу активізуються внутрішні реформи, які наближають державу до стандартів Європейського Союзу та розширюють можливості міжнародного співробітництва.

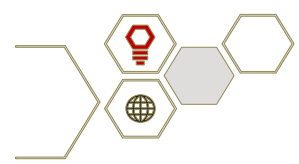

Значущою є дипломатична координація у межах міжнародних форматів, яка формує безперервність політичного діалогу навіть у складних умовах, що зумовлює оперативне узгодження позицій та вчасне реагування на кризові ситуації. Такий механізм взаємодії підтримує стабільність комунікації між державами та підсилює стратегічний характер партнерства.

Отже, інститут президентства України в умовах воєнного стану зазнає суттєвих функціональних змін, що виявляються у посиленні координаційної ролі глави держави, розширенні його впливу у сфері безпеки та активізації міжнародної взаємодії, спрямованої на забезпечення стабільності держави. Водночас значно зростає значення зовнішньополітичного виміру, який перетворюється на один з основних інструментів залучення підтримки та формування партнерських зв'язків. У цьому процесі Румунія посідає чільне місце як стратегічний партнер, що системно підтримує Україну через дипломатичну, гуманітарну, безпекову та економічну взаємодію, сприяючи зміцненню її міжнародних позицій і розвитку регіональної стабільності.

Висновки. Під час дослідження визначено, що інститут президентства України в умовах воєнного стану функціонує в умовах суттєвого розширення конституційно визначених повноважень, що виявляється у посиленні ролі Президента як координатора системи національної безпеки та центрального суб'єкта ухвалення управлінських рішень. З'ясовано, що трансформація інституту президентства охоплює не лише сферу безпеки, а й зовнішньополітичний, інформаційний, законодавчий та гуманітарний складники, які сприяють формуванню складної системи державного управління у кризових умовах.

Доведено, що міжнародна діяльність Президента України є багаторівневою та охоплює двосторонні та багатосторонні дипломатичні формати, військово-політичну взаємодію, інституційну співпрацю та гуманітарну дипломатію, забезпечуючи створення широкої коаліції міжнародної підтримки. Обґрунтовано, що особливу роль у цьому процесі

відіграє розвиток регіонального партнерства, зокрема із Румунією як важливого елемента стабілізації зовнішньополітичного середовища.

Схарактеризовано, що Румунія є послідовним стратегічним партнером України, який забезпечує підтримку у дипломатичній, гуманітарній, безпековій, логістичній та енергетичній сферах, сприяючи зміцненню двосторонніх відносин та підвищенню рівня регіональної безпеки.

Наукова новизна дослідження полягає у комплексному узагальненні трансформацій інституту президентства України в умовах воєнного стану та систематизації ролі Румунії як багатовимірного стратегічного партнера у структурі міжнародної підтримки.

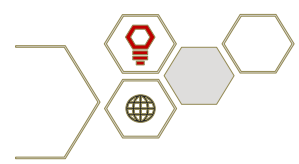
Практичне значення результатів полягає у можливості їхнього використання для подальшого аналізу зовнішньополітичної діяльності України та формування рекомендацій щодо поглиблення співпраці із провідними міжнародними партнерами.

Перспективи подальших досліджень пов'язані із поглибленим вивченням механізмів координації міжнародної допомоги Україні та аналізом ефективності регіональних безпекових моделей у контексті довгострокової трансформації системи міжнародних відносин.

Список використаних джерел

1. Гнатишин М. Діяльність президента України і Ради національної безпеки та оборони України в умовах воєнного стану. *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Політологія*. 2026. № 22. С. 95–104. DOI: <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2025-22-12>

2. Овчар І. Неелекторальні чинники легітимності президента в умовах правового режиму воєнного стану. *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Політологія*. 2024. № 18. С. 279–284. DOI: <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2024-18-27>

3. Денисенко І. Д., Воронянський О. В. Воєнний стан як динамічний простір взаємодії владних практик, механізмів легітимації та нових суб'єктів політичної участі: український вимір. *Вісник НЮУ імені Ярослава Мудрого. Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія*. 2025. Т. 4, № 67. С. 200-214. DOI: <https://doi.org/10.21564/2663-5704.67.342259>

4. Корнієць П. Ю. Інституційна спроможність сектору безпеки та оборони України у період дії правового режиму воєнного стану: оцінка ефективності та напрями реформування. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2026. Т. 3, № 93. С. 150–156. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2026.93.3.20>

5. Галіпчак В., Ротар Н. Інституційні чинники інформаційно-безпекової політики України в умовах воєнного стану: концепт дослідження. *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Політологія*. 2026. № 22. С. 83–87. DOI: <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2025-22-10>

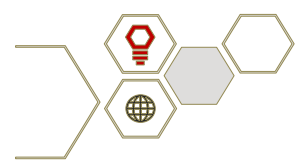
6. Кононенко Н. Легітимація влади в умовах повномасштабної війни: український досвід 2022–2025 років. *Empirio*. 2026. Т. 3, № 1. С. 18–28. DOI: <https://doi.org/10.18523/3041-1718.2026.3.1.18-28>

7. Міщенко А. Б. Політична трансформація інституту президентства в Україні. *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти*. 2021. № 7. С. 164–177. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-745x.7.2021.233324>

8. Марчук В. Іміджеві та репутаційні виклики в період воєнного стану. *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Політологія*. 2025. № 21. С. 233–240. DOI: <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2025-21-27>

9. Віднянський С. В., Вовканич І. І. Ставлення влади та суспільства Румунії до війни Росії проти України. *Проблеми всесвітньої історії*. 2025. № 4(28). С. 95–109. DOI: <https://doi.org/10.46869/2707-6776-2024-28-6>

10. Vataman D. The European Union's contribution to countering the effects of the almost two-year Russia's war of aggression against Ukraine. *International*

Journal of Humanities Education and Social Sciences (IJHESS). 2024. Vol. 3, № 4. P. 1700–1712. DOI: <https://doi.org/10.55227/ijhess.v3i4.902>

11. Теремецький В., Васильєв С. Военний стан: підстави для його введення в Україні. *ScienceRise: Юридична наука*. 2022. № 2(20). С. 4–7. DOI: <https://doi.org/10.15587/2523-4153.2022.256829>

12. Пархоменко С. Реалізація президентом України конституційних повноважень під час першого етапу відсічі широкомасштабної військової агресії Російської Федерації проти України (24.02-2.04.2022 р.). *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Політичні науки та публічне управління*. 2023. № 4 (64). С. 85–96. DOI: [https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-4\(64\)-11](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-4(64)-11)

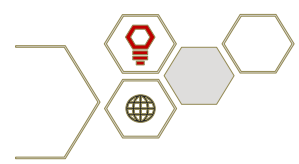
13. Корелова В., Рябченко Ю., Солодка А. Вплив воєнного стану на діяльність Кабінету Міністрів України та військових адміністрацій. *Проблеми законності*. 2023. № 161. С. 119–138. DOI: <https://doi.org/10.21564/2414-990X.161.283096>

14. Zachara-Szymańska M. The return of the hero-leader? Volodymyr Zelensky's international image and the global response to Russia's invasion of Ukraine. *Leadership*. 2023. Vol. 19, № 3. P. 196–209. DOI: <https://doi.org/10.1177/17427150231159824>

15. Bajor P. Wojna jako determinanta przywództwa politycznego Wołodymyra Zeleńskiego. *Politeja*. 2023. Vol. 19, № 5(80). P. 323–334. DOI: <https://doi.org/10.12797/politeja.19.2022.80.16>

16. Білоскурська О. В., Федорчук М. Д. Нормативно-правове регулювання обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина в умовах воєнного стану в Україні. *Правова держава*. 2022. № 46. С. 7–18. DOI: <https://doi.org/10.18524/2411-2054.2022.46.257802>

17. Chaban N., Elgström O. Russia's war in Ukraine and transformation of EU public diplomacy: challenges and opportunities. *Journal of European*

Integration. 2023. Vol. 45, № 3. P. 521–537. DOI:
<https://doi.org/10.1080/07036337.2023.2190107>

18. Härtel A. EU actorness in the conflict in Ukraine: between ‘comprehensive’ ambitions and the contradictory realities of an enlarged ‘technical’ role. *Ethnopolitics*. 2022. P. 1–19. DOI:
<https://doi.org/10.1080/17449057.2022.2028421>

19. Гуменюк Б. Українська дипломатія під час національно-визвольної війни України: есе історика та дипломата. *Міжнародні відносини України: наукові пошуки та знахідки*. 2022. № 31. С. 62–70. DOI:
<https://doi.org/10.15407/mzu2022.31.062>

20. Deyermond R. Security, history and the boundaries of European identity after Russia’s invasion of Ukraine. *New Perspectives*. 2022. Vol. 30, № 3. P. 230–235. DOI: <https://doi.org/10.1177/2336825x221117493>

21. Porumbescu A. Romania’s response to the war in Ukraine: diplomacy, humanitarian action, and regional security. *Social Sciences and Education Research Review*. 2025. Vol. 12, № 2. P. 163-167. DOI:
<https://doi.org/10.5281/zenodo.17870685>